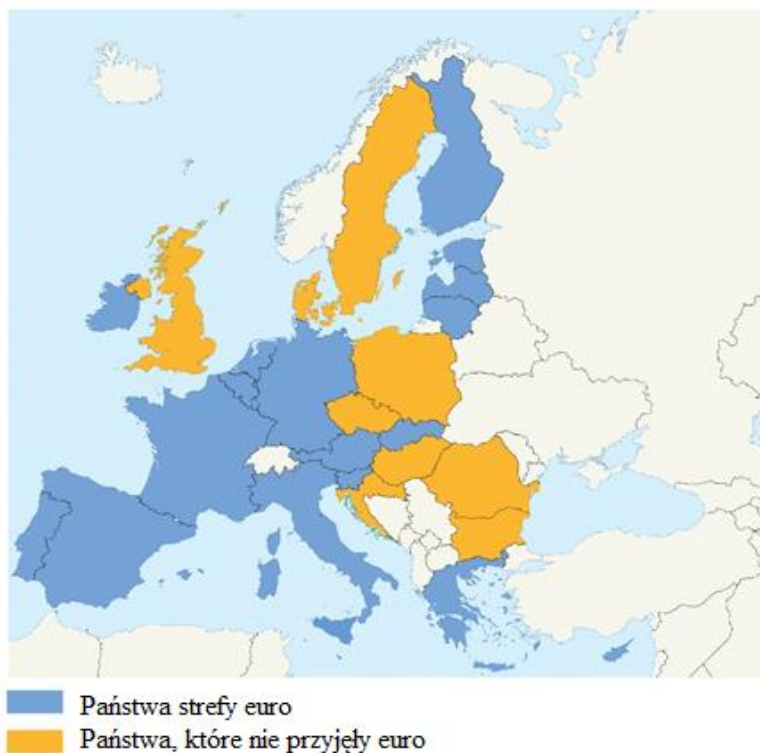

Wzmocnienie unii walutowej i gospodarczej

Współpraca gospodarcza i walutowa w państwach UE, której efektem jest posługiwanie się wspólną walutą – euro (€) jest jedną z największych osiągnięć integracji europejskiej. Obecnie wspólnie używa codziennie ponad 338 milionów Europejczyków. Euro jest oficjalną walutą w 19 spośród 28 państw członkowskich UE. Państwa, które przyjęły je jako swoją walutę, wspólnie tworzą tzw. strefę euro. Jest ona uzupełnieniem europejskiego rynku wewnętrznego, na którym funkcjonuje swobodny przepływ towarów, usług, osób i kapitału. Dzięki temu UE jest jedną z największych gospodarek na świecie obejmującą 500 mln konsumentów w 28 państwach członkowskich. Przypada na nią ponad jedna trzecia światowego handlu i jedna piąta światowej produkcji.

Strefa euro

Unia gospodarcza i walutowa - zarządzanie

Historia euro rozpoczęła się, gdy przywódcy UE uzgodnili utworzenie unii gospodarczej i walutowej (UGW), w której funkcjonowałyby jedna waluta. Zostało to zapisane w Traktacie o Unii Europejskiej (dawniej traktacie z Maastricht) podpisanym w 1992 r. Unia gospodarcza i walutowa to system, w którym kraje członkowskie zgodziły się na wspólną:

- polityką pieniężną,
- władzę monetarną,
- walutę,

a także skoordynowaną politykę makroekonomiczną.

Po kilku latach przygotowań, polegających na ukończeniu procesu tworzenia jednolitego rynku i utworzeniu Europejskiego Banku Centralnego, w latach 1999–2002 dwanaście państw członkowskich UE wycofało własne waluty krajowe i wprowadziło jedną walutę – euro. Euro zostało wprowadzone 1 stycznia 1999 r. jako wirtualna waluta do celów płatności bezgotówkowych i rozliczeń rachunkowych. Do obiegu gotówkowego banknoty i monety euro zostały wprowadzone 1 stycznia 2002 roku. Od tamtej pory strefa euro rozszerzyła się o kolejne 7 państw.

Monety EURO

Każda z monet posiada wspólną stronę jak i narodową stronę.

Strona wspólna

Niemcy

Francja

Grecja

Strony wspólne monet:

Punkt Informacji Europejskiej
EUROPE DIRECT - POZNAŃ

Banknoty euro

Aby przystąpić do strefy euro, państwo musi spełnić kryteria konwergencji. Należą do nich kryteria zarówno fiskalne, jak i monetarne i dotyczą stabilności cen oraz kursu walutowego, a także stan finansów publicznych. Kryteria zostały wprowadzone w celu zapewnienia odpowiedniego przygotowania gospodarki danego państwa do przyjęcia wspólnej waluty.

KRYTERIA KONWERCENCJI

Stabilność cen -poziom inflacji

- nie wyższa niż 1,5 punktu procentowego ponad średnią dla trzech krajów o najniższej inflacji

Konwergencja stóp procentowych- poziom długoterminowych stóp procentowych

- nie wyższy niż 2 punkty procentowe ponad średnią dla trzech krajów o najniższej inflacji

Stabilność kursu walutowego

- uczestnictwo w mechanizmie kursowym ERM w ramach jego normalnego pasma wahań (+/-15%)

Poziom dług publiczny

- < 60% PKB

Poziom deficytu budżetowego

- < 3% PKB

Należy zaznaczyć, że w zasadzie wszystkie państwa UE należą do UGW, ale nie wszystkie używają euro. Obecnie spośród państw członkowskich UE euro nie obowiązuje w : Danii, Wielkiej Brytanii, Polsce, Rumunii, Bułgarii, Chorwacji, Czechach, Szwecji i na Węgrzech. Wśród nich Dania i Wielka Brytania zrezygnowały z przyjęcia euro, a pozostałe państwa zobowiązały się w swoich traktatach akcesyjnych do przyjęcia wspólnej europejskiej waluty. Unia gospodarcza i walutowa jest kolejnym etapem procesu integracji europejskiej, który rozpoczął się w latach 50. XX w. Zgodnie z klasycznym podziałem etapów integracji gospodarczej według Balassy unia gospodarcza i walutowa jest czwartym, przedostatnim etapem.

Etapy integracji gospodarczej wg Balassy

Prawidłowo funkcjonująca unia gospodarcza i walutowa jest podstawą stabilnego otoczenia gospodarczego, który sprzyja wzrostowi gospodarczemu w UE. Utrzymanie silnej pozycji euro ma istotne znaczenie, gdyż ma to wpływ na sytuację gospodarczą UE, w tym poziom zatrudnienia oraz powodzenie przedsiębiorstw. Wpływa ona również na dostępność kapitału inwestycyjnego oraz stabilność finansów publicznych.

Zarządzaniem sprawami pieniężnymi w UE zajmuje się Europejski Bank Centralny. Jest to niezależny organ, którego głównym celem jest utrzymanie stabilności cen. Polityka fiskalna, czyli m.in. pobieranie podatków pozostaje w gestii państw członkowskich. Chociaż każde z państw decyduje o własnym budżecie, ich rządy opracowały wspólne zasady finansów publicznych. Zasady te mają umożliwić koordynowanie działań na rzecz wzrostu gospodarczego oraz stabilności w UE.

Korzyści z euro

Przyjęcie wspólnej waluty przez państwo wiąże się z wieloma korzyściami dla jego obywateli. Dzięki wspólnej walucie wyeliminowane są koszty wymiany walut. Ułatwia to obywatelom podróżowanie oraz robienie zakupów w innych krajach, a przedsiębiorcom transgraniczną wymianę handlową. W konsekwencji używanie wspólnej waluty przyczynia się do stabilizacji gospodarki i wzrostu gospodarczego, co przekłada się m.in. na poziom zatrudnienia. Euro wzmacnia też głos Europy na świecie, gdyż jest drugą po dolarze amerykańskim najważniejszą walutą międzynarodową.

Dlaczego euro?

brak ryzyka kursowego
oraz kosztów wymiany
walut

większy wybór
produktów i usług

przejrzyste i stabilne
ceny

ściślejsza współpraca
gospodarcza państw
członkowskich UE

zwiększenie dostępności
kapitału

poprawa efektywności
lokowania kapitału
i bezpieczeństwa
inwestycji

Pogłębianie unii gospodarczej i walutowej

Komisja Europejska przedstawiła możliwe działania w celu dalszego pogłębiania unii gospodarczej i walutowej. Propozycje Komisji opierają się na sprawozdaniu pięciu przewodniczących z czerwca 2015 r. i są nawiązaniem do Białej księgi w sprawie przyszłości Europy z marca br. Celem publikacji dokumentu z propozycjami wzmocnienia UGW było pobudzenie debaty na temat współpracy walutowej oraz przyczynienie się do wypracowania wspólnej wizji jej przyszłego kształtu. W dokumencie wskazano konkretne działania, które można podjąć w krótkim okresie – przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2019 r., jak i wiele strategicznych rozwiązań do wprowadzenia w kolejnych latach. W przedstawionych zamierzeniach uwzględniono opinie innych instytucji unijnych, jak i głos państw członkowskich.

Dokończenie budowy unii gospodarczej i walutowej jest konieczne do zapewnienia miejsc pracy, wzrostu gospodarczego, sprawiedliwości społecznej, konwergencji gospodarczej oraz stabilności finansowej. Dalszym działaniom przyświecają zasady otwartości, przejrzystości oraz demokracji. Do powodzenia proponowanych działań niezbędne jest osiągnięcie szerokiego porozumienia politycznego co do ich kształtu oraz planu wprowadzania. Zakładane jest podjęcie działań w trzech kluczowych obszarach: dokończenie budowy prawdziwej unii finansowej, silniejsze zintegrowanie unii gospodarczej i fiskalnej, ugruntowanie demokratycznej rozliczalności oraz wzmocnienie instytucji strefy euro.

Plan wzmocnienia unii gospodarczej i walutowej

Unia finansowa

- dokończenie budowy unii bankowej
- postępy na drodze do zmniejszenia ryzyka w sektorze bankowym, z wykorzystaniem środków zwiększających stabilność europejskich banków
- zakończenie prac nad unią rynków kapitałowych (aby zapewnić bardziej zróżnicowane i innowacyjne źródła finansowania gospodarki realnej)

Unia gospodarcza i fiskalna

- wprowadzenie systemu krajowych rad ds. konkurencyjności
- usprawnienie przeniegu europejskiego semestru
- ustanowienie niezależnej Europejskiej Rady Budżetowej

Unia polityczna

- zwiększenie zaangażowanie Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych w krajowe programy reform
- spójne reprezentowanie strefy euro na forum międzynarodowym (pomysł utworzenia „ministerstwa skarbu” strefy euro oraz Europejskiego Funduszu Walutowego)

Niewątpliwie zarządzanie euro wymaga wielu reform, aby waluta spełniała potrzeby wszystkich obywateli. Do wypracowania odpowiednich rozwiązań potrzebna jest ścisła współpraca i zaangażowanie wszystkich państw członkowskich.

Źródła:

Biała księga w sprawie przyszłości Europy, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji Społecznej, Bruksela

https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union_pl

https://europa.eu/european-union/about-eu/money/euro_pl

https://ec.europa.eu/poland/news/170531_eurozone_pl

https://ec.europa.eu/commission/five-presidents-report_pl

Gruchman B., Małuszyńska E., 2012, *Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej*, Wydawnictwo PWN, Warszawa

Małuszyńska E., Mazur G., 2016, *Unia Europejska 2014+*, Wydawnictwo Difin, Warszawa

Unia gospodarcza i walutowa oraz euro, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji Społecznej, Bruksela

Przygotował:

Punkt Informacji Europejskiej

Europe Direct – Poznań

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań

tel. 61 8521670

e-mail: europedirect-poznan@irpoznan.com.pl, www.europe-direct.poznan.pl

Projekt współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej

